

REŽISÉRKA **JANKA RYŠÁNEK SCHMIEDTOVÁ** PRO DENÍK ŘÍKÁ:

Kunětická hora je nejkrásnější divadlo, ve kterém jsem dělala

LUKÁŠ DUBSKÝ

Balady Karla Jaromíra Erbena zná ze školních lavic snad každý. Některé obsahují pohádkové motivy, jiné připomínají spíš horory. Kytice láká divadelníky i filmaře, takže už vznikla řada adaptací. Nově nastudovalo Kytici také Východočeské divadlo Pardubice, které ji uvedlo na venkovní scéně pod hradem Kunětická hora. Na podzim pak čeká inscenaci v režii Janky Ryšánek Schmiedtové stěhování do budovy Městského divadla.

„Kytici se proplétá vesnická mystika, spiritualita, přírodní síly i lidová víra. To vše je nám blízké,“ říká režisérka v rozhovoru pro Deník.

Proč jste si vybrala právě Kytici?

Přišla mi jako ideální titul pro venkovní scénu na Kunětické hoře. A to tematicky i prostorově. Ty balady jako by tam přirozeně patřily, jakoby pod širým nebem získaly další vrstvu, která je výmluvná, vibrující až strhující. Kromě toho má Východočeské divadlo výborné obsazení a Erbenova sbírka navíc neztratila v průběhu století nic na své síle. Je to materiál, které si říká o zpracování.

Jaký máte k Erbenovu nejznámějšímu dílu vztah?

Jako snad každý jsem jednu z balad pateticky odrecitovala před třídou na druhém stupni základní školy. Jednotlivé příběhy balad se mi ale nevědomě životem prolínají, a to od útlého dětství. Znáám je a opakově prožívám, už jako malou mě přitahovaly. Chápala jsem je jinak než dnes, ale už tehdy jsem vnímala jejich zvláštní brutalitu a samozřejmě erotické dusno. A to

mě bavilo a baví. Cítím, že Češi obecně tohle dílo tak nějak přirozeně cítí, milují a chtějí se s ním setkávat, třeba právě na jevišti.

V čem podle vás tkví ohromná popularita adaptací Erbenových balad?

Erben sesbíral skutečné příběhy, nejčastěji o ženách, které ve své době neměly moc ovlivňovat svůj život, ale nesly za něj absolutní zodpovědnost, to je aktuální téma i dnes. Kromě toho se Kytici proplétá vesnická mystika, spiritualita, přírodní síly i lidová víra. To vše je nám blízké, jakkoliv se svět kolem změnil.

Na základě čeho jste vybírala balady, které se ve vaší inscenaci objeví?

Zajímala mě především jejich dramatická, jestli mají potenciál na jevišti fungovat tak, aby byly pro diváka sdílné a silné. A pak samozřejmě žánrová

pestrost, aby celek vytvořil zajímavou mozaiku, aby inspiroval a pokud možno nenudil.

Bylo vám u některé balady líto, že se do koncepce vaší inscenace nevejde?

Lítost mě brala u Štědrého dne. Ale nejde udělat vše. Třeba se ale s týmem utrhne a vznikne vánoční speciál.

Jakým způsobem jste přistoupila k dramtizaci?

Žádná nebyla třeba.

Máte už zkušenosti s převodem poezie na jeviště?

Jistě. Několikrát jsem dělala Shakespeara a třeba i texty českého realistického dramatu mají svůj specifický poetický jazyk.

Jakou roli hraje v inscenaci hudba skladatelky Vladivojny La Chia?

Zásadní, stejně jako choreografie Denisy Musilové. De facto jsme společně s celým týmem, kam počítám i herce a další skvělé složky Východočeského divadla, vytvořili temně nadějný, tak trochu muzikál. Za mě je to klasika, která může promluvit současným jazykem na všechny generace vnímavých diváků.

Jak jste pojala inscenaci po výtvarné stránce?

Důležité pro mě bylo využít atmosféru venkovní scény na Kunětické hoře, zároveň se však později bude inscenace hrát na jevišti divadla, což není jednoduché zadání. Lenka Hollá vytvořila kulisy, kterým říkáme moderní baroko doplněné o originální krásně teatrální kostýmy. Celé je to trochu jiné, nečekané a přesto podle mě působivé. Víc už musí říct diváci.

V Pardubicích jste nastudovala detektivní komedii Sherlock v nesnázích a nyní poprvé připravujete inscenaci pro venkovní scénu na Kunětické hoře. Jak se vám v tomto nedivadelním prostoru pracuje? Využíváte v Kytici genius loci tohoto místa?

Kunětická hora je to nejkrásnější divadlo, ve kterém jsem kdy dělala. Beru možnost tam zkoušet za privilegium a velký zážitek.

